

Konwersje

- Konwersja typu ma miejsce wtedy, kiedy wspólnie korzysta się ze zmiennych lub obiektów różnych typów, na przykład w instrukcjach przypisania, w wyrażeniach, podczas przekazywania argumentów aktualnych do wywoływanej funkcji.
- Konwersja typu może być:
 - niejawna (ang. *implicit*) – wykonywana automatycznie przez kompilator.
 - jawna (ang. *explicit*) – wykonywana na życzenie użytkownika,
- Konwersja niejawna wykonywana jest przez kompilator wtedy, kiedy wynika to z kontekstu:
 - w wyrażeniach arytmetycznych (konwersja jednego argumentu na typ drugiego argumentu, zgodnie z regułami zdefiniowanymi w języku).

```
int i=2;
double d=2.5;
cout<< (i+d) <<endl; // i zostanie przekształcone do double: 2.
```
 - w instrukcji przypisania (na typ występujący po lewej stronie operatora =)

```
int i;
double d=2.5;
i=d; /* d zostanie obcięte do typu int: 2 */
```
 - w instrukcji wywołania funkcji (na typ występujący w prototypie funkcji)

```
extern double sqrt(double);
// 2 jest przekształcone do double: 2.
cout << "Pierwiastek z 2 to: " << sqrt(2) << endl;
```
 - podczas zwracania wartości wyznaczonej w funkcji, której typ jest różny od typu zadeklarowanego w nagłówku funkcji

```
double roznica(int x, int y) {
    // wynik zostanie przekształcony do double
    return x-y;
}
```
- Konwersja jawna wykonywana jest w wyniku użycia operatora konwersji.
 - Jawna konwersja w stylu języka C wymaga podania typu w nawiasach:

```
double z=6.0
int k;
k=(int)z; // lub k=int(z);
z=(double)k;
```
 - Stara składnia języka C++:

```
double z=6.0
int k;
k=int(z);
z=double(k);
```
 - W standardzie języka C++ wprowadzono nazwane operatory rzutowania:
 - `static_cast` - konwersja typów pokrewnych, np. `double` do `int`
 - `dynamic_cast` - konwersja kontrolowana w czasie wykonywania programu
 - `const_cast` - konwersja usuwająca kwalifikator `const`
 - `reinterpret_cast` - konwersja typów nie spokrewnionych, np. wskaźnik do nie spokrewnionego typu wskaźnikowego

- Składnia instrukcji z rzutowaniem ma postać:

```
operator_rzutowania < typ konwersji> (wyrażenie);
```

- Przykład:

```
double d=2.58;  
int i = static_cast<int>d;
```

```
int zaokr(float f) {  
    return static_cast<int> (f+0.5);  
}
```

```
double d=2.58;  
int i = (int)d;
```

```
int zaokr(float f) {  
    return int(f+0.5);  
}
```

Konwersje związane z obiektami

- Możliwe są następujące przypadki
 - typ wbudowany na obiekt – należy zdefiniować odpowiedni konstruktor
 - obiekt na typ wbudowany - należy zdefiniować funkcję rzutowania
 - obiekt jednej klasy na obiekt innej klasy - odpowiedni konstruktor lub funkcja rzutowania

Konwersja typu wbudowanego na typ klasy

- Wszystkie konstruktory z jednym argumentem typu wbudowanego realizują konwersję tego typu na typ klasy.

```
class Punkt
{
    int x, y ;
public :
    Punkt (int xx=0, int yy=0)
        { x = xx ; y = yy ; }

    Punkt (const Punkt & p)
        { x = p.x ; y = p.y ; }
} ;

void fun (Punkt p)
{ cout << "*** funkcja fun " << "\n" ;
}
```

W main()

```
void fun (Punkt) ;
Punkt a(3,4) ;

a = Punkt (12) ; // konwersja: jawne wywołanie konstruktora,
                // utworzony zostanie obiekt tymczasowy typu Punkt,
                // następnie zostanie przypisany obiektowi a

a = 12 ;        // konwersja: wywołanie niejawnego konstruktora:
                //      a = Punkt(12)

fun(4) ;       // konwersja: wywołanie niejawnego konstruktora,
                //      konstruktor kopiujący nie będzie używany
```

- Załóżmy, że oprócz konstruktora jednoargumentowego zdefiniowano również operator przypisania liczby typu `int` obiektowi klasy `Punkt`. Który z nich będzie użyty w przypadku instrukcji:

```
a = 12;
```

- Konwersja z użyciem konstruktora jest wykonywana niejawnie. Można zabronić używania konstruktora do konwersji niejawnych. Służy do tego słowo kluczowe `explicit`:

```
class Punkt:
{
    ...
public:
    explicit Punkt(int);
    ...
};
```

W main():

```
a=12;          // zostanie odrzucone
a=Punkt(3);    // OK. - trzeba podać jawnie

Punkt x(1,1), y(2,5);
a=b+5;        // błąd
a=b+Punkt(5); // OK. - podano jawnie
```

Konwersja typu klasy na typ wbudowany

- Tego typu konwersja wymaga zdefiniowania funkcji operatora rzutowania.
- Przykład:

```
class Punkt {
    int x,y;
    ...
}
```

Aby w `main()` można było dokonywać konwersji:

```
Punkt a(2,3);
int n;
n = int(a); // zapis jawny funkcji operatora rzutowania
n = b;      // zapis niejawny
```

trzeba zdefiniować funkcję rzutowania, która jest składową klasy:

```
operator int(); // UWAGA: w funkcji operatora konwersji
                // nie podaje się typu
```

i ma postać następującą:

```
Punkt::operator int() {
    return x;
}
```

- Przebieg konwersji: wywołanie funkcji operatora rzutowania, która przekształca obiekt w zmienną typu podstawowego, następnie wykonanie zwykłego podstawienia.
- Przykład: niejawne wywołanie operatora rzutowania gdy przekazywany jest obiekt do funkcji

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
class Punkt {
    int x, y ;
public :
    Punkt (int xx=0, int yy=0) // konstruktor
        { x = xx ; y = yy ; }
    Punkt (const Punkt & p) // konstruktor kopiujący
        { x = p.x ; y = p.y ; }
    operator int() // operator rzutowania
        { return x ; }
};
```

```
void fun (int n)
{ cout << "*** wywołanie funkcji z argumentem : " << n << endl ;
}
```

```
int main()
{
    Punkt a(3,4) ;
    fun (a) ;
}
```

Która z funkcji (konstruktor kopiujący, operator rzutowania) zostanie użyta przy przekazywaniu obiektu `a` do funkcji? A może obydwie?

- Przykład: niejawne wywołanie operatora rzutowania podczas obliczania wartości wyrażenia

```
class Punkt
{
    int x, y ;
public :
    Punkt (int xx=0, int yy=0)
        { x = xx ; y = yy ; }
    operator int()
        { return x ; }
} ;
```

Co wydrukuj poniższy program?

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main()
{
    Punkt a(3,4), b(5,7) ;
    int n1, n2 ;
    n1 = a + 3 ;    cout << "n1 = " << n1 << "\n" ;
    n2 = a + b ;    cout << "n2 = " << n2 << "\n" ;

    double z1, z2 ;
    z1 = a + 3 ;    cout << "z1 = " << z1 << "\n" ;
    z2 = a + b ;    cout << "z2 = " << z2 << "\n" ;
    return 0;
}
```

Jak to działa:

- Kompilator po napotkaniu operatora dodawania, w którym jednym z argumentów jest obiekt klasy sprawdza, czy nie ma przeciążonego operatora dodawania.
- Jeśli go nie znajdzie, szuka operatora rzutowania, który pozwoli mu wykonać działanie ze standardowym operatorem dodawania.

- Przykład: konwersja ułamka do typu double (stara i nowa składnia)

```
Ulamek::operator double() {
    {return double(licznik)/double(mianownik); }
```

lub

```
Ulamek::operator double() {
    {return static_cast<double>(licznik)/static_cast<double>(mianownik);
    }
```

Użycie:

```
Ulamek x(22,7);
if (z>3.14 && z < double(x)) ...
```

```
Ulamek x (22,7);
if (z>3.14 && z < static_cast<double>(x)) ...
```

```
Ulamek x (22,7);
if (z>3.14 && z < x) ...
```

Konwersja typu jednej klasy na typ innej klasy

- Przykład: chcemy dokonywać konwersji obiektu typu Punkt na obiekt typu liczby zespolonej.
- Wariant 1: można w klasie A zdefiniować operator rzutowania wykonujący konwersję A na B:

```
#include <iostream>
using namespace std;

class zespolona ;

class Punkt
{ int x, y ;
  public :
  Punkt (int xx=0, int yy=0) {x=xx ; y=yy ; }
  operator zespolona () ;          // konwerja Punkt --> zespolona
} ;

class zespolona
{ double rzeczywista, urojona ;
  public :
  zespolona (double r=0, double i=0) { rzeczywista=r ; urojona=i ; }
  friend Punkt::operator zespolona () ;
  void drukuj () { cout << rzeczywista << " + " << urojona <<"i\n" ; }
} ;

Punkt::operator zespolona ()
{ zespolona r ;
  r.rzeczywista=x ; r.urojona=y ;
  return r ;
}

main()
{ Punkt a(2,5) ;
  zespolona c ;
  c = (zespolona) a ; c.drukuj () ;          // konwersja jawna
  Punkt b (9,12) ;
  c = b ;          c.drukuj () ;          // konwersja niejwana
}
```

- Wariant 2: za pomocą konstruktora; konstruktor klasy A, który otrzymuje argument klasy B wykonuje konwersję B na A.:

```
#include <iostream>
using namespace std;

class Punkt ;
class Zespolona
{
    double rzeczywista, urojona ;
public :
    Zespolona (double r=0, double i=0)
        { rzeczywista=r ; urojona=i ; }
    Zespolona (Punkt) ;
    void drukuj () { cout << rzeczywista << " + " << urojona << "i\n" ; }
} ;

class Punkt
{
    int x, y ;
public :
    Punkt (int xx=0, int yy=0)
        { x=xx ; y=yy ; }
    friend Zespolona::Zespolona (Punkt) ;
} ;

Zespolona::Zespolona (Punkt p)
{ rzeczywista = p.x ; urojona = p.y ; }

main()
{ Punkt a(3,5) ;
  Zespolona c (a) ; c.drukuj () ;
}
```

Obsługa błędów i sytuacji wyjątkowych

- Wyjątek (ang. *exception*) to zdarzenie spowodowane przez anormalną sytuację, która nie może wystąpić podczas zwykłego wykonywania programu.

Tradycyjna obsługa błędów

- Tradycyjne podejście do zaprogramowania reakcji na błędy:
 - Zaniechanie wykonania programu i wysłanie komunikatu o błędzie.
 - Przekazanie do programu wartości reprezentującej błąd.
 - Zignorowanie błędu.
 - Przekazanie do programu poprawnej wartości i przesłanie informacji o błędzie przez specjalną zmienną.
 - Wywołanie specjalnie napisanej procedury obsługi błędu.

Co można wykorzystywać?

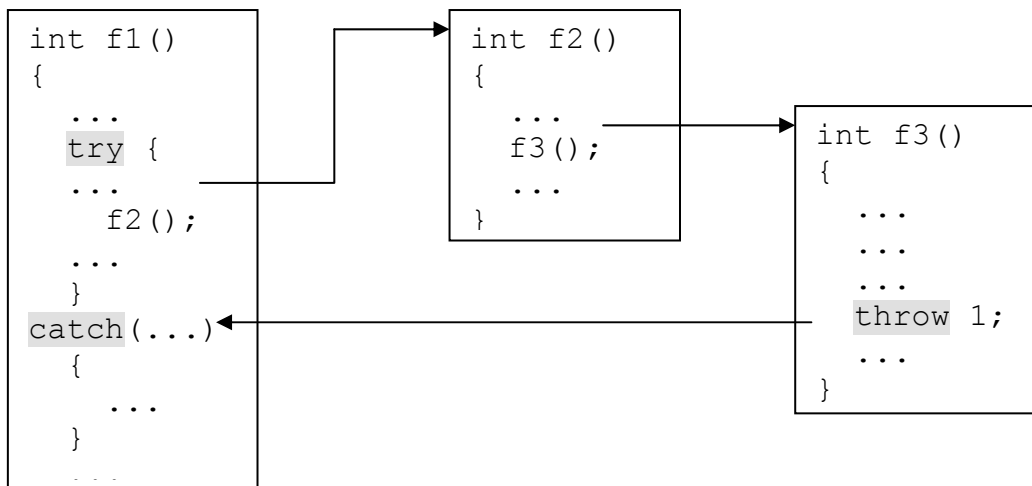
- Standardowe wyjście diagnostyczne `cerr` (ang. *standard error*). Wyjście to nie jest buforowane.
- Funkcja `exit` (Należy dołączyć plik nagłówkowy `<cstdlib>` lub `<stdlib.h>`). Spowoduje zakończenie programu, wywołane zostaną tylko destruktory obiektów globalnych i statycznych.
- Funkcja `abort` : (Należy dołączyć plik nagłówkowy `<cstdlib>` lub `<stdlib.h>`). Spowoduje zakończenie programu, nie wywołane zostaną żadne destruktory.
- Makroinstrukcja `assert` (Należy dołączyć plik nagłówkowy `<cstdlib>` lub `<assert.h>`). Spowoduje zakończenie wykonywania programu, jeśli nie jest spełniony podany waunek.

Przykład:

```
void f(int *wsk)
{
    assert(wsk != 0); // wywołaj abort(), jeśli wsk==0
    ...
}
```


Model obsługi wyjątków (błędów) w języku C++

- Wyjątek to obiekt, który jest przekazywany z obszaru programu, w którym pojawi się problem do tej części programu, w której problem zostanie obsłużony.
- W skład mechanizmu obsługi wyjątków wchodzi:
 - miejsca zgłoszenia wyjątku – do zgłoszenia wyjątku służy słowo `throw`
 - procedury przechwytyjące i obsługujące wyjątki, procedura obsługująca wyjątek rozpoczyna się od słowa `catch`
 - bloki `try`, w których mogą być uaktywnione wyjątki

Przykłady

- Przykład: wychwytywanie dzielenia przez 0, wersja A - wyjątek jest napisem

```
#include <iostream>
using namespace std;

double iloraz(double dzielna, double dzielnik)
{
    if (dzielnik == 0)

// zgłoszenie wyjątku
        throw "proba dzielenia przez zero";
    return dzielna/dzielnik;
}

int main()
{
    double a,b,wynik;
    cout << "Wpisz dwie liczby (EOF - koniec) ";
    while ( cin >> a >> b) {

// w tym obszarze może pojawić się dzielenie przez zero
        try {
            wynik=iloraz(a,b);
            cout << "Iloraz= " << wynik << endl;
        }

// obsługa wyjątku typu napis
        catch (const char * s) {
            cout << "Wystąpił wyjątek: " << s << endl;
        }

        cout << "Wpisz wpisz następny zestaw liczb (EOF - koniec) ";
    }

    cout << "Koniec programu" << endl;
    return 0;
}
```

- Przykład: wychwytywanie dzielenia przez 0, wersja B – wyjątek jest obiektem własnej klasy

```
#include <iostream>
using namespace std;

/* klasa do obsługi wyjątków */
class DzieleniePrzezZero{
private:
    const char *komunikat;
public:
    DzieleniePrzezZero(const char *tekst)
    { komunikat = tekst;}
    const char *jaki() const
    { return komunikat; }
};
```

Punkt zgłoszenia
wyjątku, sterowanie
wraca do funkcji
wywołującej

```
double iloraz(double dzielna, double dzielnik)
{
    if (dzielnik == 0)
        throw DzieleniePrzezZero("proba dzielenia przez zero");
    return dzielna/dzielnik;
}
```

W tym fragmencie
można oczekiwać
zgłaszania wyjątków

```
int main()
{
    double a,b,wynik;
    cout << "Wpisz dwie liczby (EOF - koniec) ";
    while ( cin >> a >> b) {
```

```
        try {
            wynik=iloraz(a,b);
            cout << "Iloraz= " << wynik << endl;
        }
```

Procedura obsługi
wyjątku typu
DzieleniePrzezZero

```
        catch (DzieleniePrzezZero wyj) {
            cout << "Wystapil wyjatek: " << wyj.jaki() << endl;
        }
```

```
        cout << "Wpisz dwie liczby (EOF - koniec) ";
    }
    cout << "Koniec programu" << endl;
    return 0;
}
```

- Przykład: klasa do działań na wektorach, wychwytywanie przekroczenia indeksu za pomocą wyjątku

```
#include <iostream>
#include <cstdlib>
using namespace std;
```

```
// klasa do obsługi działań na wektorach
class wektor
{ int l_elem ;
  int * wsk ;
public :
  wektor (int) ;
  ~wektor () ;
  int & operator [] (int) ;
} ;
```

```
// klasa do obsługi wyjątkow zwiazanych
// z przekroczeniem zakresu
class wektor_zakres
{ } ;
```

```
wektor::wektor (int n)
{ wsk = new int [l_elem = n] ; }
```

```
wektor::~~wektor ()
{ delete wsk ; }
```

```
int & wektor::operator [] (int i)
{ if (i<0 || i>l_elem)
  { wektor_zakres wekt ;
    throw (wekt) ;
  }
  return wsk[i] ;
}
```

*Punkt zgłoszenia
wyjątku, sterowanie
wraca do funkcji
wywołującej*


```
throw (wekt) ;
```

```
main ()
{
```

*W tym fragmencie
można oczekiwać
zgłaszania wyjątków*


```
try {
  wektor v(10) ;
  v[11] = 5 ; // indeks poza zakresem
}
```

*Procedura obsługi
wyjątku*


```
catch (wektor_zakres wekt)
{ cout << "wyjatek: przekroczenie zakresu \n" ;
  exit (1) ;
}
```

```
}
```

- Przykład: Przykład: klasa do działań na wektorach, wychwytywanie błędnej inicjalizacji wektora oraz przekroczenia indeksu za pomocą wyjątków.

```

#include <iostream>
#include <stdlib.h>
using namespace std;

class wektor {
    int l_elem ;
    int * wsk ;
public :
    wektor (int) ;
    ~wektor () ;
    int & operator [] (int) ;
} ;
// Obsługa wyjątków związanych z podaniem złej liczby składowych
class wektor_utworz
{ public :
    int ile ;          // liczba żądanych składowych
    wektor_utworz (int i) { ile = i ; }
} ;
// Obsługa wyjątków związanych z przekroczeniem zakresu
class wektor_zakres
{ public :
    int poza ;
    wektor_zakres (int i) { poza = i ; }
} ;

wektor::wektor (int n)
{ if (n <= 0)
    { wektor_utworz w(n) ;    // błąd: liczba elementów > 0
      throw w ;
    }
    wsk = new int [l_elem = n] ;
}

wektor::~~wektor ()
{ delete wsk ; }

int & wektor::operator [] (int i)
{ if (i<0 || i>l_elem)
    { wektor_zakres w(i) ;    // błąd: przekroczony zakres indeksów
      throw w ;
    }
    return wsk[i] ;
}

int main () {
    try
    { wektor v(-3) ;    // wyjatek: wektor_utworz
      v[11] = 5 ;      // wyjatek: wektor_zakres
    }
    catch (wektor_zakres w)
    { cout << "wyjatek: indeks " << w.poza << " poza zakresem \n" ;
      exit (1) ;
    }
    catch (wektor_utworz w)
    { cout << "wyjatek: proba utworzenia wektora o liczbie elementow = "
      << w.ile << endl ;
      exit (2) ;
    }
}

```

Obsługa dowolnego wyjątku

- Dowolny wyjątek reprezentuje trójkropek:

```
catch (...) { // instrukcje }
```

- Jeśli jest wykorzystywany, powinien znajdować się na końcu zestawu bloków `catch`.

Ponowne zgłaszanie wyjątku

- Czasem jeden blok `catch` nie jest w stanie w pełni obsłużyć wyjątku. Wtedy w bloku `catch` można ponownie zgłosić wyjątek. Służy do tego wyrażenie:

```
throw;
```

Określanie typów wyjątków zgłaszanych w funkcji

- W prototypie funkcji można określić typy wyjątków, które mogą być zgłaszane w tej funkcji:

```
void f() throw (A,B);
```


funkcja może zgłaszać wyjątki typu A i

- Klauzulę `throw` należy powtórzyć w nagłówku funkcji podczas jej definicji.
 - Powyższy zapis jest równoważny następującemu:

```
void f()
{
    try {
        ...
    }
    catch (A a) { throw ; }
    catch (B b) { throw ; }
    catch (...) { unexpected() ; } // wyjątek nieoczekiwany
}
```

- Przykład: ponowne zgłaszanie wyjątku

```

#include <iostream>
#include <fstream>
#include <cstdlib>
using namespace std;
char NazwaPliku[]="test.txt";

/* zapisz tablicę do pliku */
void Zapis(fstream &f,double *Tab, int Rozmiar) {
    for(int i=0;i<Rozmiar;++i) {
        f.write((char*) (Tab+i),sizeof(double));
        if(!f.good()) throw "Bład zapisu";
    }
}

/* zapisz do tablicy */
void Zapis(double *Tab,int Rozmiar) {
    fstream f;
    f.open(NazwaPliku,ios::out);
    if(!f.good()) throw "Nie mozna otworzyc do zapisu";
    try {
        Zapis(f,Tab,Rozmiar);
    }
    catch(...) {
        f.close(); // zamykamy plik
        throw; // zgłaszamy ponownie
    }
}

/* czytaj do tablicy z pliku */
void Odczyt(fstream &f,double *Tab,int Rozmiar) {
    for(int i=0;i<Rozmiar;++i) {
        f.read((char*) (Tab+i),sizeof(double));
        if(!f.good()) throw "Bład odczytu"; // zgłoszony wyjątek
    }
}

/* czytaj do tablicy */
void Odczyt(double *Tab,int Rozmiar) {
    fstream f;
    f.open(NazwaPliku,ios::in);
    if(!f.good()) throw "Nie mozna otworzyc do odczytu"; // zgłoszony wyjątek
    try {
        Odczyt(f,Tab,Rozmiar);
    }
    catch(...) {
        f.close(); // zamykamy plik
        throw; // zgłaszamy ponownie
    }
}

int main() {
    const int R=100;
    double Tab[R];
    try {
        Zapis(Tab,R); cout<<"\rZapisano poprawnie"<<endl;
        cout<<"Nacisnij <Enter> ..."; cin.get();
        Odczyt(Tab,R); cout<<"\rOdczytano poprawnie"<<endl;
    }
    catch(const char *Bład) { cout<<"Wyjatek: " << Bład<<endl; }
    return 0;
}

```

Niepowodzenia przydziału pamięci

- Niepowodzenia przydziału pamięci można obsługiwać za pomocą kilku metod:
 - Standard języka C++ przewiduje zgłoszenie wyjątku `bad_alloc`, gdy nie powiedzie się `new`.
 - Wiele kompilatorów nie jest jeszcze zgodnych z tym standardem, `new` w przypadku niepowodzenia zwraca 0.
 - Standard języka C++ pozwala używać wersję `new`, która zwraca 0 w przypadku niepowodzenia, ale trzeba to odpowiednio zgłosić kompilatorowi.
 - Można również wykorzystać do obsługi niepowodzeń `new` funkcję `set_new_handler`.
- **Przykład 1:** Program automatycznie zgłasza wyjątek klasy `bad_alloc`. W klasie tej zdefiniowana jest funkcja `what()`, która pozwala wyprowadzić tekst opisujący wyjątek.

```
#include <iostream>
#include <cstdlib>
#include <new>
using namespace std;

int main() {
    long rozmiar ;
    int * wsk ;
    int nr_bloku ;

    try {
        cout << "Rozmiar bloku pamieci ? " ;
        cin >> rozmiar ;
        for (nr_bloku=1 ; ; nr_bloku++)
            { wsk = new int [rozmiar] ;
              cout << "Przydzielono blok nr : " << nr_bloku << "\n" ;
            }
    }
    catch (bad_alloc & wyjatek) {
        cout << "Wystapil wyjatek: " << wyjatek.what() << endl;
        exit (1);
    }
    // instrukcje ...
    return 0;
}
```

- **Przykład 2:** Program zgłasza wyjątek typu `bad_alloc`, ale nie chcemy z tego korzystać. Wyłączamy zgłaszanie wyjątku.

```
#include <iostream>
#include <cstdlib>
#include <new>
using namespace std;
int main() {
    long rozmiar ;
    int * wsk ;
    int nr_bloku ;
    cout << "Rozmiar bloku pamieci ? " ;
    cin >> rozmiar ;
    for (nr_bloku=1 ; ; nr_bloku++)
        { wsk = new (nothrow) int [rozmiar] ;
          if (wsk == 0) {
              cout << "Brak pamieci\n" ;
              cout << "Zakoncz wykonywanie\n" ;
              exit (1) ;
          }
          cout << "Przydzielono blok nr : " << nr_bloku << "\n" ;
        }
}
```


- **Przykład 3:** Korzystanie z `set_new_handler`

- Funkcja `set_new_handler()` pozwala określić funkcję, która będzie wywołana w przypadku nieuzyskania przydziału pamięci za pomocą `new`.

```
#include <iostream>
#include <cstdlib>
#include <new>          // dla set_new_handler

int main()
{
    // prototyp funkcji wywoływanej, gdy brak pamięci
    void brak_pamieci () ;
    // set_new_handler pozwala zarejestrować procedurę obsługi
    set_new_handler (brak_pamieci) ;

    long rozmiar ;
    int * wsk ;
    int nr_bloku ;
    cout << "Rozmiar bloku pamięci ? " ;
    cin >> rozmiar ;
    for (nr_bloku=1 ; ; nr_bloku++)
        { wsk = new int [rozmiar] ;
          cout << "Przydzielono blok nr : " << nr_bloku << "\n" ;
        }
}

void brak_pamieci ()
{ cout << "Brak pamięci\n" ;
  cout << "Zakończ wykonywanie\n" ;
  exit (1) ;
}
```

Wyjątki a konstruktory i destruktory

- Konstruktor nie zwraca wartości. Tradycyjne zgłoszenie błędu w konstruktorze to:
 - ustawienie nielokalnej flagi i oczekiwanie, że użytkownik sprawdzi jej wartość
 - zwrócenie częściowo poprawnie utworzonego obiektu i oczekiwanie, że użytkownik sprawdzi poprawność tego obiektu

Obsługa wyjątków w konstruktorze

- C++ gwarantuje, że przy wychodzeniu z obszaru zasięgu dla wszystkich obiektów, których *konstruktory zostały wykonane do końca*, wykonane zostaną destruktory.
- Jeśli konstruktor nie zostanie wykonany do końca i zostanie wyrzucony wyjątek, to dla danego obiektu nie zostanie wywołany odpowiadający mu destruktor.
- Jeśli w konstruktorze przydzielana jest pamięć, destruktor nie będzie mógł jej zwolnić.
- Rozwiązanie najprostsze:
 - przechwytywanie wyjątków w konstruktorze i tam zwalnianie zasobów

Obsługa wyjątków w destruktorze

- Należy unikać wyrzucania wyjątków w destruktorach. Jeśli jest niezbędny, musi być obsługiwany w destruktorze.

Błędy we-wy

Stan strumienia

- Z każdym strumieniem wejścia lub wyjścia jest związany jego *stan*. Właściwe ustawienie i testowanie stanu strumienia umożliwia obsługę błędów i warunków niestandardowych.
- Stan strumienia jest reprezentowany za pomocą zbioru flag (znaczników):

Nazwa bitu	Znaczenie
goodbit	goodbit = 0 oznacza, że wszystko jest w porządku (nie jest ustawiony żaden z pozostałych bitów)
eofbit	Bit ustawiany po napotkaniu końca pliku
failbit	Bit ustawiany wskutek odczytania danych innego typu niż oczekiwany, również podczas problemów przy zapisywaniu danych, można nadal używać strumienia – błąd dotyczy ostatniej operacji
badbit	Bit ustawiany w przypadku podejrzenia uszkodzenia strumienia (na przykład problemów z odczytem pliku), nie można już używać strumienia, błąd krytyczny

- Wartości znaczników można odczytywać i ustawiać za pomocą funkcji składowych klasy `ios`:

Nazwa funkcji	Działanie
<code>good()</code>	Zwraca <code>true</code> , gdy wszystko jest w porządku (wszystkie bity stanu strumienia są wyzerowane)
<code>eof()</code>	Zwraca <code>true</code> , jeśli napotkany zostanie koniec pliku (ustawiony <code>eofbit</code>)
<code>fail()</code>	Zwraca <code>true</code> , jeśli wystąpi błąd (ustawiony <code>failbit</code>)
<code>bad()</code>	Zwraca <code>true</code> , jeśli wystąpi błąd krytyczny (ustawiony <code>badbit</code>)
<code>rdstate()</code>	Zwraca stan znaczników strumienia
<code>clear(int=0)</code>	Czyści wszystkie bity stanu strumienia i ustawia je zgodnie z podanym argumentem
<code>setstate(state)</code>	Ustawia bity określone w argumencie

Przykłady:

`f1` oznacza strumień

```
f1.clear(); // wyczyści wszystkie bity stanu
```

```
f1.clear(badbit); // ustawi bit badbit, zaś wszystkim innym przypisze 0
f1.clear(badbit | f1.rdstate()); // ustawi bit badbit,
// wszystkie inne pozostawi nie zmienione
```

- Znaczniki są zdefiniowane w klasie `ios_base` (dawniej `ios`). Pełna nazwa znacznika to:

```
std::ios_base::eofbit
std::ios::eofbit (ze względów zgodności wstecz)
```

Przeciążone operatory () oraz !

- Do badania stanu strumienia zdefiniowano przeciążone operatory () oraz ! .
- Jeśli *f1* oznacza strumień, to (*f1*) :
 - przyjmuje wartość *prawda* , jeśli żaden z bitów błędu nie jest ustawiony (*good()* zwraca 1)
 - w przeciwnym wypadku przyjmuje wartość *nieprawda*
- Jeśli *f1* oznacza strumień, to ! *f1* :
 - przyjmuje wartość *nieprawda* , jeśli jeden z bitów błędu jest ustawiony (*good()* zwraca 0)
 - w przeciwnym wypadku (żaden z bitów błędu nie jest ustawiony) przyjmuje wartość *nieprawda*

Badanie stanu strumienia

- Sprawdzenie, czy można utworzyć plik

```
ofstream wyjście ("wynik", ios::out|ios::binary);
if (!wyjście)
    { cout << "Nie można utworzyć pliku \n" ; exit (1) ; }
```

- Potwierdzenie, że zakończono wczytywanie danych z powodu napotkania końca pliku

```
while (cin >> liczba)
    {
        suma += liczba;
    }
if (cin.eof())
    cout << "Zakończono wczytywanie danych : koniec pliku"<< endl;
```

- Aby można było wczytywać nowe dane ze strumienia *cin*, trzeba wyczyścić bit *eof*:

```
while (cin >> liczba)
    {
        suma += liczba;
    }
if (cin.eof())
    cout << "Zakończono wczytywanie danych : koniec pliku"<< endl;
// ...
// instrukcje
// ...
cout << "Nowe dane:" << endl;
cin.clear();
while (cin >> liczba)
    {
        suma += liczba;
    }
```

Operacje we/wy a wyjątki

- Strumienie we/wy domyślnie nie generują wyjątków. Istnieje jednak możliwość określenia dla każdego bitu stanu czy jego ustawienie ma spowodować automatycznie wygenerowanie wyjątku. Służy do tego funkcja składowa `exceptions()`. Wygenerowany wyjątek jest obiektem klasy `ios_base::failure`.

- Przykłady:

```
cout.exceptions(ios::eofbit); // generuj wyjątek dla bitu końca pliku
cout.exceptions(ios::eofbit | ios::failbit | ios::badbit);
// generuj wyjątek dla wszystkich bitów stanu
```

- Przykład

```
#include <iostream>
#include <exception>
using namespace std;

int main()
{
    cin.exceptions(ios::failbit);
    cout.precision(2);
    cout << showpoint << fixed;
    cout << "Wpisz liczby: ";
    double suma = 0.0;
    double liczba;
    try {
        while (cin >> liczba)
        {
            suma += liczba;
        }
    }
    catch(ios::failure & b)
    {
        cout << b.what() << endl;
        cout << "Wyjatek we-wy - Koniec pliku? \n";
    }

    cout << "Ostatnia wpisana liczba= " << liczba << "\n";
    cout << "Suma = " << suma << "\n";
    return 0;
}
```

- Wyjątek zostanie zgłoszony również wtedy, kiedy w danych wejściowych wystąpi błąd. Chcąc rozróżnić powód zgłoszenia wyjątku należałoby zbadać stan strumienia. Na przykład:

```
#include <iostream>
#include <exception>
using namespace std;

int main()
{
    cout.precision(2);
    cout << showpoint << fixed;
    cout << "Wpisz liczby: ";
    double suma = 0.0;
    double liczba;
    try {
        while (cin >> liczba)
        {
            suma += liczba;
        }
        if (!cin.eof()) {
            throw ios::failure ("blad podczas czytania");
        }
    }
    catch(ios::failure & b)
    {
        cout << "Wyjatek we-wy: "<< b.what() << endl;
        return 1;
    }
    cout << "Ostatnia wpisana liczba= " << liczba << "\n";
    cout << "Suma = " << suma << "\n";
    return 0;
}
```